Sub - [illegible]
S.Y BA/Bcom/Bc
oct 2023

[illegible] College, Shiplun
[illegible]
SYBA/SYBcom/SYBC
[illegible] Foundation Co[illegible]

Time:- 2 Hours 30 Minutes. Total marks -75

N.B. 1) All Questions are Compulsory.
2) Figures to the Right Indicate Full Marks.

Q 1.A) Briefly Describe the Following Concept. (Any Five) 15

1. consumer.
2. Ecocentrism
3.. Community Ecology.
4. Global Positioning System.
5. Hacking.
6. Motivation
7. Carbon Credit.

OR

B) Write Comprehensive note on the foundation course semester IV project submitted by you.

Q 2 A) Briefly Explain the various Consumer Rights. 15

OR

B) State the important provision of 'Right to Information act 2005'

Q 3.A) Briefly explain Eco-Feminism. 15

OR

B) Examine Deep Ecology.

Q 4.A). Explain the role of Technology in Human Development. 15

OR

B) Comment on misuse of Technology.

Q 5.A) Write Comprehensive note on Goal Setting. 15

OR

B) Discuss in detail on the exams conducted by State Service Commission.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

मराठी रुपांतर

वेळ २ तास ३० मिनिट. एकूण गुण – ७५

सूचना-१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२.उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न.१अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) १५

१.ग्राहक.

२.निसर्ग केंद्रित दृष्टिकोण.

३.समाज परिस्थितिकी.

४.भौगोलिक स्थान प्रणाली.

५.हॅकिंग.

६.अभिप्रेरण.

७.कार्बन क्रेडिट.

किंवा

ब) पायाभूत अभ्यासक्रम सत्र चार साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर व्यापक टिप लिहा.

प्रश्न. २अ) ग्राहकांचे विविध हक्क थोडक्यात स्पष्ट करा. १५

किंवा

ब) 'माहिती अधिकार कायदा २००५' मधील महत्वाच्या तरतुदी सांगा.

प्रश्न.३अ) महिला केंद्रीत परिस्थितिकी थोडक्यात स्पष्ट करा. १५

किंवा

ब) संपूर्ण परिस्थितिकी चे परीक्षण करा.

प्रश्न.४ अ) मानवी विकासात तंत्रज्ञानाची भूमिका स्पष्ट करा. १५

किंवा

ब) तंत्रज्ञानाच्या दुरुपयोगावर भाष्य करा.

प्रश्न.५ अ) ध्येय निश्चितीवर व्यापक टिप लिहा. १५

किंवा

ब) राज्य लोकसेवा आयोगा मार्फत घेतल्या जाणा-या परीक्षांवर सविस्तर चर्चा करा.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

D.B.J.College,Chiplun.
SYBCOM ATKT EXAM Oct-2023
Subject-Business Economics-IV

[Time-3 Hours] [Marks- 100]

N.B. 1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1 a) Define the following concepts. (Any five) 10
1)Public finance 2) Economic Efficiency 3)Public revenue 4) Indirect tax
5) Public expenditure 6) Public debt. 7)Fiscal deficit 8)Budget

b) Choose the right answer from the given options and rewrite the statements. 10

1 Public finance is a ---------- science.
a) social b) fiscal c)both a and b d) none of the above

2 The slope of MSS curve is ----------
a) Positive b) negative c)both a and b d)none of the above

3 Tax on income is example of ---------- tax.
a)direct b) indirect c) both a and b d) none of the above

4 GST has replaced a variety of -------
a) direct taxes b) indirect taxes c) fees d)fines

5 Public expenditure should be incurred to reduce --------
a)production b)employment c) income inequality d)deficit financing

6 ----------are canon of public expenditure
a) Sanction b) economy c). both a and b d)none of the above

7 -------- are the sources of external public debt.
a)IBRD b)IMF c) ASEAN BANK d) All of the above

8 Sound finance is follows the ---------- budget.
a)balanced b)unbalanced c)unified d)multiple

9 The key issues of fiscal federalism is ----------
a)only revenue assignment b) only expenditure assignment
c) revenue and expenditure assignment d)none of the above

10 The 14th finance commission submitted report for the period --------
a)2014-15 to 2019-20 b) 2015-16 to 2020-21 c) 2016-17 to 2021-22 d)none of the above

Q2 Answer any two of the following. 20
a) Discuss the functions of public finance.
b) Describe Richard Musgrave's the principle of maximum social advantage.
c) Explain the role of government in correcting market failure.

Q3 Answer any two of the following. 20
a) Explain the sources of non tax revenue.
b) Describe the canon of taxation.
c) Write a note on taxation is anti-inflationary measure.

Q4 Answer any two of the following. 20
a) What is mean by public expenditure? Explain the types of public expenditure.
b) Discuss the effects of public debt.
c) What are the causes of increase in public expenditure in India?

Q5 Answer any two of the following. 20
a) Explain the objectives of fiscal policy.
b) Explain briefly the structure of Union budget.
c) Explain the recommendations 14th finance commission.

[illegible]

गुण -१००

[illegible] आहेत.

[illegible] अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

[illegible] तथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र१ अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा . (कोणत्याही पाच) १०

१)सार्वजनिक वित्त २) आर्थिक कार्यक्षमता ३) सार्वजनिक महसूल/प्राप्ती ४)अप्रत्यक्ष कर ५) सार्वजनिक खर्च ६)सार्वजनिक कर्ज ७)राजकोषीय तूट ८)अर्थसंकल्प/अंदाज पत्रक

ब) खालीदिलेल्यापर्यायातूनयोग्यपर्यायनिवडूनविधानेपुन्हालिहा. १०

१ सार्वजनिक वित्त हे ---------- शास्त्र आहे.

अ)सामाजिक ब) वित्तीय क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरीलपैकी एकही नाही

२ सिमांत सामाजिक त्याग वक्राचा उतार ---------असतो.

अ) धन ब) ऋण क) अ आणि ब ड) वरीलपैकी एकही नाही

३ उत्पन्नावरील कर हे ---------- कराचे उदाहरण आहे.

अ)प्रत्यक्ष ब) अप्रत्यक्ष क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरीलपैकी एकही नाही

४ जीएसटीने (GST) विविध ------ जागा घेतली आहे.

अ) प्रत्यक्ष करांची ब) अप्रत्यक्ष करांची क) शुल्काची ड) दंडाची

५ ---------- कमी करण्यासाठी सार्वजनिक खर्च केला पाहिजे.

अ)उत्पादन ब)रोजगार क) उत्पन्न असमानता ड) वित्तीय तूट

६ ------- ही सार्वजनिक खर्चाची तत्वे आहेत. .

अ) मंजूरी ब) बचत क) सोईस्करता ड) यापैकी सर्व

७ -------- हे सार्वजनिक कर्जाचे बाह्य स्रोत आहेत.

अ)IBRD ब)IMF क) ASEAN BANK ड) वरीलपैकी सर्व

८ सक्षम वित्त हे -------अंदाज पत्रकाचे समर्थन करते.

अ) संतुलित ब) असंतुलित क) एंकागी ड) विविधांगी

९ संघराज्यीय वित्तचा ---------- हा मुख्य घटक आहे.

अ)फक्त महसूल आढावा ब) फक्त खर्च आढावा क) महसूल आणि खर्च आढावा ड) वरीलपैकी एकही नाही

१० १४ व्या वित्त आयोगाने या ---- कालावधीसाठी अहवाल सादर केला आहे.

अ)२०१४-१५ ते २०१९-२० ब)२०१५-१६ ते २०२०-२१ क)२०१६-१७ ते २०२०-२१ ड)वरीलपैकी एकही नाही

प्र२ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोची उत्तरे लिहा. २०

अ) सार्वजनिक वित्ताच्या कार्यांची चर्चा करा.

ब) रिचर्ड मुस्ग्रेव्हच्या महत्तम सामाजिक लाभ/फायद्याच्या तत्त्वाचे वर्णन करा.

क) बाजार यंत्रणेतील त्रुटी दूर करण्यासाठी सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र३ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोची उत्तरे लिहा. २०

अ) करेतर उत्पन्न/महसुलाचे स्त्रोत स्पष्ट करा.

ब) कर आकारणीचे नियम/तत्वे विशद करा.

क) चलनवाढ विरोधी कर आकारणी उपाय यावर टीप लिहा.

प्र४ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोची उत्तरे लिहा. २०

अ) सार्वजनिक खर्चाचा अर्थ काय? सार्वजनिक खर्चाचे प्रकार स्पष्ट करा.

ब) सार्वजनिक कर्जाच्या परिणामांची चर्चा करा.

क) भारतात सार्वजनिक खर्च वाढण्याची कारणे कोणती?

प्र५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोची उत्तरे लिहा. २०

अ) राजकोषीय धोरणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

ब) केंद्रीय अर्थसंकल्पाची रचना थोडक्यात स्पष्ट करा.

क) १४ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशी स्पष्ट करा.

S.Y B.Com

Marketing Mangement

गुण - १००

वेळ - 3 तास

टीप - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र . १ अ खालील रिक्त जागा योग्य शब्दांसह भरा: (कोणत्याही १०) **(१०)**

१ _____ हे मध्यस्थ आहेत जे मोठ्या प्रमाणात उत्पादने खरेदी करतात.
(घाऊक विक्रेते / किरकोळ विक्रेते / प्रतिनिधी / कर्मचारी)

२ प्राथमिक गटामध्ये _____ यांचा समावेश होतो.
(कुटुंब / सरकार / पुरवठादार / गुंतवणूकदार)

३ _____ ही निर्मात्यांद्वारे गरजू लोकांना दिली जाणारी आर्थिक मदत आहे.
(प्रायोजक / प्रत्यक्ष विपणन / अप्रत्यक्ष विपणन / कार्यक्रम विपणन)

४ _____ विदेशी ऑनलाइन किरकोळ विक्रेत्यांपैकी एक आहे.
(Snapdeal.com / Amazon.com / Indiatimes.com / Jungle.com)

५ ग्राहक खरेदी ही _____ प्रक्रिया आहे.
(औपचारिक / अनौपचारिक / सकारात्मक / नकारात्मक)

६ _____ विपणनाच्या इतर माध्यमांपेक्षा स्वस्त आहे.
(दूरदर्शन / रेडिओ / इंटरनेट / होर्डिंग्ज)

७ उत्पादन नियोजन हे संपूर्ण लॉजिस्टिक प्रक्रियेचे ___ असते.
(शेवट / मध्य / सुरुवात / वरीलपैकी काहीही नाही)

८ विपणन मिश्रणात ____ P चा समावेश होतो. (२ / ४ / ६ / ८)

९ ग्राहक अपेक्षा + सेवा कामगिरी = _____.
(उत्पादन गुणवत्ता / विक्रयवृद्धी तंत्र / उत्पादन जीवन चक्र / सेवा गुणवत्ता आणि उत्पादकता)

१० मध्यस्थ उतपादकाला _____ प्रदान करतात.
(खेळते भांडवल / जोखीम / निश्चित भांडवल / वस्तू)

११ _____ ने भारतातील ग्रामीण बाजारपेठेच्या वृद्धीस योगदान दिले आहे.
(सरकारी धोरणे / शहरी वाढ / नफ्यात वाढ / किरकोळ विक्रेते)

१२ पुरवठा + सामग्री व्यवस्थापन + वितरण = _____.
(विक्री / खरेदी / लॉजिस्टिक / गोदाम साठवणूक)

प्र . १ ब खालील विधाने सत्य की असत्य आहे ते सांगा. (कोणतेही १०) **(१०)**

१ सेवा एकजिनसी स्वरूपात असतात.

२ विक्रयवृद्धी मिश्र हा विपणन मिश्रचा एक वेगळा भाग आहे.

३ ऑनलाइन किरकोळ विक्री हा ई-विपणना चा एक प्रकार आहे.

४ ग्रामीण भागात विक्री करणे सोपे आहे.

५ क्लिष्ट वैशिष्ट्ये असणाऱ्या उच्च सहभाग वस्तूंची किंमत कमी असते .

६ प्रत्यक्ष विपणन मध्यस्थांना विक्रयवृद्धी प्रक्रियेतून काढून टाकतात.

७ सामाजिक माध्यमामुळे संघटनेच्याच्या विकेंद्रित कर्मचाऱ्यांमध्ये एकता निर्माण होऊ

शकते.

८ औद्योगिक बाजारपेठेत, मालाची विक्री सामान्यतः थेट किंवा प्रतिनिधी मार्फत केली जाते.

९ फ्लिपकार्ट ही परदेशी आधारित ऑनलाइन रिटेलर आहे.

१० विविध पर्यावरणीय घटक विक्रयवृद्धी मिश्रणावर परिणाम करू शकतात.

११ मध्यस्थांना भागधारक म्हणूनही ओळखले जाते.

१२ ई-विपणनला ऑफलाइन विपणन असेही म्हणतात.

प्र . २ अ मध्यस्थांचे विविध प्रकार समजावून सांगा. (१५)

किंवा

प्र . २ ब ई- विपणनाचे फायदे स्पष्ट करा. (०७)

प्र . २ क लॉजिस्टिक्सच्या घटकांचे वर्णन करा. (०८)

प्र . ३ अ विक्रयवृद्धी मिश्र म्हणजे काय? विक्रयवृद्धी मिश्रणाच्या विविध घटकांचे वर्णन करा. (१५)

किंवा

प्र . ३ ब विपणन संदेशवहन प्रोग्राम संरचना करण्यात कोणत्या पायऱ्या समाविष्ट आहेत? (०७)

प्र . ३ क विपणन संदेशवहनात सामाजिक माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा. (०८)

प्र . ४ अ ग्राहकांच्या खरेदी वर्तनावर परिणाम करणारे विविध घटक स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

प्र . ४ ब संघटनात्मक खरेदीदाराच्या वर्तनावर परिणाम करणाऱ्या विविध घटकांचे वर्णन करा. (१५)

प्र . ५ अ संघटना सेवा गुणवत्ता आणि उत्पादकता कोणत्या विविध मार्गाने व्यवस्थित करू शकतात ते स्पष्ट करा. (०७)

प्र . ५ ब सेवांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (०८)

किंवा

प्र . ५ क ग्रामीण भागातील विपणनासमोरील प्रमुख आव्हाने कोणती आहेत? (१५)

प्र . ६ अ मध्यस्थांद्वारे केले जाणाऱ्या कार्यांचे वर्णन करा. (१०)

प्र . ६ ब भारतातील ग्रामीण बाजारापेठेच्या वाढीस कोणते घटक कारणीभूत आहेत? (१०)

किंवा

प्र . ६ क खालील टिपा लिहा (कोणत्याही ४) (२०)

१ वितरण साखळीच्या निर्णयावर परिणाम करणारे घटक

२ विक्रयवृद्धी आणि विपणन संदेशवहनाची उद्दिष्ट

३ ग्राहक खरेदी निर्णय प्रक्रियेतील टप्पे

४ सेवा विपणनासाठी विपणन मिश्र

५ भारतातील ग्रामीण विपणन परिस्थिती

६ भारतातील यशस्वी ऑनलाइन किरकोळ विक्रेते

S.Y.B.Com.

Marketing Management

Marks – 100 **Time – 3 Hours**

Note – 1) All the questions are compulsory.
2) Figures to the right indicates full marks.

Q.1 A **Fill in the blanks with an appropriate words: (Any 10)** **(10)**

1 _____ are intermediaries who purchase products in bulk.
(wholesalers / retailers / agent / employees)

2 Primary group includes _____.(family / government / suppliers / investors)

3 _____ is financial aid provided by producers to the needy people.
(sponsor / direct marketing / indirect marketing / event marketing)

4 _____ is one of the foreign online retailers.
(Snapdeal.com / Amazon.com / Indiatimes.com / Jungle.com)

5 The consumer buying activity is _____
(formal / informal / positive / negative)

6 The _____ is cheaper than other media of marketing.
(television / radio / internet / hoardings)

7 Production planning is the ____ of the entire logistics process.
(end / center / beginning / none of the above)

8 Marketing mix include _____ P's. (2 / 4 / 6 /8)

9 Customer expectation + Service performance = _____. (Production quality / Promotional techniques / Product Life Cycle / Service quality and productivity)

10 Middlemen provides _____ to the manufacturer.
(working capital / risk / fixed capital / goods)

11 _____ has contributed to the growth of rural market in India.
(Government policies / Urban growth / Increase in profit / Retailers)

12 Supply + Materials management + distribution = _____.
(selling / buying / logistics / warehousing)

Q.1 B **State whether following statements are True or False. (Any 10)** **(10)**

1 Services are homogeneous in nature.

2 Promotion mix is a separate part of the marketing mix.

3 Online retailing is a form of e – marketing.

4 It is easier to sell in rural areas.

5 High involvement products having complex features are lower priced.

6 Direct marketing removes the middleman from the promotion process.

7 Social media can create unity among the decentralized employees of the firm.

8 In industrial market, goods are usually sold directly or through agents.

9 Flipkart is a foreign based online retailer.

10 Various environmental factors can affect the promotion mix.

11 Middlemen also known as shareholders.

12 E - marketing also known as offline marketing.

Q.2	A	Explain various types of middlemen.	(15)
		OR	
Q.2	B	Explain the merits of e–marketing.	(07)
Q.2	C	Describe the components of logistics.	(08)
Q.3	A	What is promotion mix? Describe various elements of promotion mix.	(15)
		OR	
Q.3	B	What are the steps involved in designing a marketing communication program?	(07)
Q.3	C	Explain the role of social media in marketing communication.	(08)
Q.4	A	Explain various factors that influence the consumer purchase behaviour.	(15)
		OR	
Q.4	B	Describe the various factors affecting organizational buyer behaviour.	(15)
Q.5	A	Explain various ways in which organization can manage service quality and productivity.	(07)
Q.5	B	Explain the features of services.	(08)
		OR	
Q.5	C	What are the major challenges faced by rural marketing?	(15)
Q.6	A	Describe the functions performed by middlemen.	(10)
Q.6	B	What are the factors contributing to the growth of rural market in India?	(10)
		OR	
Q.6	C	**Write notes on the following (Any 4)**	(20)
	1	Factors affecting distribution channel decisions	
	2	Objectives of promotion and marketing communication	
	3	Steps in consumer purchase decision process	
	4	Marketing mix for services marketing	
	5	Rural marketing scenario in India	
	6	Successful online retailers in India	

D. B. J. College, Chiplun
Department of Accountancy
Semester IV Regular/ATKT Examination ~~APRIL~~ Oct. 2023
Class: SYBCOM
Subject: Auditing

i: 3 Hrs.
marks 100

2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 A **Fill in the blanks using correct alternative.(Any Ten)** 10

a. _____ is related with Audit Planning.
   i. SA 300 ii. SA 230
   iii. SA 315 iv. SA 215

b. Patent is _____ asset.
   i. a Tangible ii. an Intangible
   iii. a Current iv. a Fictitious

c. Sales to Mr. A ₹15,000 recorded twice to his account is an error of _____.
   i. Omission ii. Commission
   iii. Principle iv. Duplication

d. Investigation is _____ in scope.
   i. Narrow ii. Limited
   iii. Short iv. Wide

e. Audit plan should be based on client's _____.
   i. Profit ii. Net worth
   iii. Reputation iv. Business

f. The purpose of _____ file is to provide background information about the company.
   i. Current ii. Permanent
   iii. Temporary iv. General

g. The Auditor's Report gives an opinion about_____ of the financial statements.
   i. True and Fair View ii. True and Correct View
   iii. Correctness iv. Appropriateness

h. Auditing is a _____ examination of books.
   i. Good ii. Systematic
   iii. Perfect iv. Incomplete

i. Audit Programme is prepared by the _____.
   i. Auditor ii. Client
   iii. Accountant iv. Manager

j. Error is _____.
   i. a mistake ii. an evidence
   iii. an intentional mistake iv. a principle

k. _____ is concerned with finalization of final accounts.
   i. Book Keeping ii. Accountancy
   iii. Auditing iv. Investigation

l. _____ authorization is necessary for theissue of debentures.
   i. SBI ii. Companies Act 2013
   iii. Companies Act 1956 iv. SEBI

B **State whether the following statements are true or false. (Any Ten)** 10

a. Auditing ends where the accounting begins.
b. Audit Note Book is maintained by the client.
c. Internal Audit is voluntary for listed companies.
d. Window Dressing means part of profits secretly reserved for future use.
e. Permanent file is a file which contains working papers of the year under audit.
f. Compensating Errors affect the trial balance.
g. Verification concerned with assets and liabilities.
h. Statutory Audit is compulsory.
i. A sale of ₹ 10,000 to X was entered as a sale to Y. This is an example of Error of Commission.

j. Copy Right is an intangible asset.
k. An Audit Programme must be flexible.
l. An auditor should act like a watchdog and not a bloodhound.

Q.2 A Define the term Auditing. Explain the main features of Auditing. 10
B What is Annual Audit and explain its advantages and disadvantages. 10

OR

Q.2 C Explain the types of errors and frauds. 20

Q.3 A Discuss the sources of obtaining information about client's business by the auditor. 10
B What factors are to be considered by an auditor while developing an Audit Programme? 10

OR

Q.3 C What are the contents of Permanent Audit file and Temporary Audit files? 20

Q.4 A Distinguish between Test Checking and Routine Checking. 10
B Explain the basic principles of Internal Audit. 10

OR

Q.4 C How would you verify Plant and Machinery? 10
D How would you vouch Rent Paid? 10

Q.5 A What are the duties of an auditor with regards to Internal Control? 10
B What points should be considered by the auditors in Verification? 10

OR

Q.5 **Write short notes.(Any four)** 20

a. Window Dressing
b. In Depth Audit
c. Qualities of Auditor
d. Vouching
e. Materiality Concept
f. Audit Sampling

गुण: १००

वेळ: 3 तास.

Instructions: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २. उजवीकडील आकडेवारी पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

---

१ A योग्य पर्यायी वापरुन रिक्त जागा भरा. (कोणतेही दहा) १०

a. _____ हिशेब तपासणी नियोजनाशी संबंधित आहे.

i. एस ए ३०० ii. एस ए २३०
iii. एस ए ३१५ iv. एस ए २१५

b. पेटंट ही _____ मालमत्ता आहे.

i. मूर्त(tangible) ii. अमूर्त(intangible)
iii. चालू iv. काल्पनिक

c. सी. ए यांना ₹ १५,००० ची विक्री केली आणि त्यांच्या खात्यावर दोनदा पोस्ट केले हि _____ आहे.

i. विसर चुक ii नजर चूक
iii. तात्त्विक चूक iv. पुनरावृत्तीची चूक

d. तपासाची व्याप्ती _____ आहे.

i. संकुचित ii. मर्यादित
iii. लहान iv. सखोल

e. लेखापरीक्षा नियोजन अहिलाच्या _____ आधारित असावी.

i. नफा ii. निव्वळ मूल्य
iii. प्रतिष्ठा iv. व्यवसाय

f. _____फाईलचा उद्देश कंपनीबद्दल पार्श्वभूमी माहिती प्रदान करणे आहे.

i. वर्तमान ii. कायम
iii. तात्पुरती iv. सामान्य

g. लेखापरीक्षकाचा अहवाल आर्थिक स्टेटमेंट्सचे _____ मत देतो.

i. खरे आणि न्याय्य दृश्य ii. खरे आणि योग्य दृश्य
iii. शुद्धता iv. योग्यता

h. लेखापरीक्षण ही हिशेब पुस्तकांची _____ परीक्षा आहे.

i. चांगली ii. पद्धतशीर
iii. परिपूर्ण iv. अपूर्ण

i लेखापरीक्षण कार्यक्रम _____ द्वारे तयार केला जातो.

i. लेखापरीक्षक ii. अहवाल
iii. लेखापाल iv. व्यवस्थापक

j. त्रुटी ही _____

i. एक चूक ii. एक पुरावा
iii. हेतुपुरस्सर चूक iv. एक तत्व

k. _____ अंतिम खात्यांच्या अंतिमतेशी संबंधित आहे.

i. पुस्तक पाल(बूक कीपिंग) ii. लेखाकर्म
iii. हिशेब तपासणी iv. अन्वेषण (इन्वेस्टिगेशन)

l. डिबेंचर्स जारी करण्यासाठी _____ ची अधिकृत संमती आवश्यक असते.

i. एस बी आय ii. कंपनी कायदा २०१३
iii. कंपनी कायदा १९५६ iv. सेबी (SEBI)

B खालील विधाने चूक की बरोबर आहेत हे लिहा. (कोणतेही दहा)

a. लेखापरीक्षापूर्ण झाल्यावर लेखाकर्म सुरू होते.

b. हिशेबतपासणी नोंदवहीची देखभाल व्यवसाय मालकाकडून केली जाते.

c. सूचीबद्ध कंपन्यांसाठी अंतर्गत लेखापरीक्षण ऐच्छिक आहे.

d. गवाक्ष प्रसाधन (विंडो) ड्रेसिंग म्हणजे भविष्यातील नफ्यासाठी गुप्तपणे साखून ठेवलेला नफा होय.

e. कायमस्वरूपी फाइल ही एक अशी फाईल आहे ज्यामध्ये लेखापरीक्षणातीलवर्षाच्या चालू कामकाजासंबंधी कागदपत्रे असतात.

f. भरपाई त्रुटी तेरजेवर (ट्रायल बॅलेन्स) परिणाम करते.

g. सत्यापन मालमत्ता आणि दायित्वांशी संबंधित असते.

h. वैधानिक लेखापरीक्षण अनिवार्य आहे.

i. क्ष ला केलेली ₹१०,००० ची विक्री य ला विक्री केली असे प्रविष्ट केले, हे नजर चुकीचे उदाहरण आहे.

j. कॉपीराइट ही एक अमूर्त मालमत्ता आहे.

k. ऑडिट कार्यक्रम लवचिक असणे आवश्यक आहे.

l. ऑडिटरने रक्तपिपासू प्राणी(ब्लडहाउंड) नव्हे तरवॉचडॉग सारखे काम केले पाहिजे.

प्र २ A लेखा परीक्षाशब्दाची व्याख्या द्या .लेखापरीक्षेची मुख्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०

B वार्षिक ऑडिट म्हणजे काय आणि त्याचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा. १०

किंवा

प्र २ C चुका आणि फसवणुकीचे प्रकार स्पष्ट करा. २०

प्र ३ A लेखापरीक्षकाद्वारे मालकाच्या व्यवसायाविषयी माहिती मिळवण्याच्या स्त्रोतांची चर्चा करा. १०

B हिशेब तपासणी कार्यक्रम विकसित करताना ऑडिटरने कोणते घटक विचारात घेतले पाहिजेत? १०

किंवा

प्र ३ C कायम स्वरूपी फाइल आणि तात्पुरती किंवा चालू वर्षाची फाइल यामध्ये कोणती कागदपत्रे समाविष्ट असतात? २०

प्र ४ A चाचणी तपासणी आणि नियमित तपासणी यातील फरक करा १०

B अंतर्गत हिशेब तपासणीची मूलभूत तत्त्वे स्पष्ट करा. १०

किंवा

प्र ४ C टीप लिहा: सयंत्र आणि यंत्रसामग्रीचे सत्यापन. १०

D टीप लिहा: भाडे दिले याचे प्रमाणन १०

प्र ५ A अंतर्गत नियंत्रणाबाबत लेखापरीक्षकाची कर्तव्ये काय आहेत? १०

B सत्यापन करताना लेखापरीक्षकांनी कोणते मुद्दे विचारात घेतले पाहिजेत? १०

किंवा

प्र ५ टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) २०

a. गवाक्ष प्रसाधन (विंडो ड्रेसिंग)

b. सखोल लेखापरीक्षण

c. हिशेब तपासनीसाचे गुण

d. प्रमाणन

e. भौतिकता संकल्पना

f. हिशेब तपासणीचा नमूना

AIKT EXAM – October 2023 2024

Sub – Company secretarial Practice - II Marks -100

Class – SY BCom Sem – IV Time – 3 Hours

N.B. 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 a) Fill in the blanks with appropriate word given in the bracket: (Any 10) **10**

1. _____ is responsible for evaluating the validity and reliability of company's financial statement. (Company secretary / Auditor/ Solicitor)
2. _____ Report must give true and fair view of the financial position of the company after examining its accounts. (Director / Audit / Corporate governance)
3. The main purpose of _____ of a company is to realize the assets and pay the debts of the company. (Registration / incorporation / winding up)
4. Proxy form must be submitted _____ hours before the commencement of the meeting. (24 / 60 / 48)
5. _____motion is meant for expressing objection or complaint by a member against the speech made by another. (Ordinary/ Point of Order/ Formal)
6. _____is the market intermediary through which investors can avail the depository services. (SEBI/ Depository Participants/ Stock exchange)
7. The rate of final dividend is recommended by the _____ (Registrar / Board of directors / manager)
8. _____ Meeting is held only once in life time of company. (Statutory / Board of directors / AGM)
9. _____ is a key index which is used to keep track of the important or the most traded stocks in BSE. (SENSEX/ BOSS/BOLT)
10. The first auditor of all types of companies, except Government Company, shall be appointed by _____within 30days from the date of registration of the company. (Board of Directors/ shareholders/ Government)
11. Proxy can vote only if _____ method is adopted. (Voting by poll / voting by voice / voting by division)
12. _____members are required as quorum where Public Company having shareholders range between 1000 to 5000 Shareholders. (30/15/5)

Q.1 b) State whether the following statements are true or false: (Any 10) **10**

1. A director shall involve himself in those matters of company in which he may have a direct or indirect interest.
2. It is voluntary for every company, to prepare Directors Report.
3. BOLT was introduced in March, 1995.
4. Special resolution is required for alteration of memorandum of association.
5. CEO formulates policies, plans and gives recommendations to the board.
6. A motion can be amended.
7. Company meetings must be convened and held according to the provisions

of the Companies Act,2013

8. There is safety in dealing under listing as it is registered with SEBI.
9. Quorum is a written invitation to all participants of a meeting.
10. Dematerialization increases the cost of operations and paper work.
11. There is no need to consider provisions in the MOA and AOA before applying for listing of securities.
12. Ordinary resolution requires $3/4^{th}$ majority of votes of members.

Q2) Answer Any Two of the following: 15

a) Elaborate different types of directors.
b) Describe duties and powers of Auditor.
c) Explain the role and duties of CEO in company management.

Q3) Answer Any Two of the following: 15

a) Explain secretarial duties before, during and after Board Meeting.
b) Write a note on: 1) Quorum 2) Proxy
c) Define motion and explain various types of motion.

Q4) Answer Any Two of the following: 15

a) Define dematerialization and explain the procedure of dematerialization.
b) What is listing of securities? Describe its advantages.
c) List out the advantages and disadvantages of online trading.

Q5) Answer Any Two of the following: 15

a) Elaborate different types of company reports under Companies Act, 2013.
b) Explain the procedure for winding up of a company.
c) Give the specimen of Minutes of Board meeting prior to Annual General Meeting

Q6) Write notes on: (Any Four) 20

a) Role of Director.
b) BOSS
c) Methods of voting
d) Minutes
e) Charge
f) Specimen of Minutes of Annual General Meeting.

वेळ: ३ तास गुण: १००

सूचना – १) **सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.**
२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र. १) अ) **योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा . (कोणत्याही दहा)** १०

१. _____ हा कंपनीच्या वित्तीय विधानाची वैधता आणि विश्वासार्हता मूल्यांकन करण्यासाठी जबाबदार आहे. (कंपनी चिटणीस/ लेखापरीक्षक/ कायदेपंडित)

२. कंपनीचा जमाखर्च तपासून झाल्यावर आर्थिक परिस्थितीबाबत खरी व वाजवी माहिती _____अहवाल देतो. (संचालक / लेखापरीक्षण / कंपनी कारासंबंधी नियमन)

३. कंपनी _____ चा मुख्य उद्देश मालमत्ता विकून कंपनीची देणी अदा करणे असतो. (नोंदणी / स्थापना / विसर्जन)

४. मतप्रतिनिधी फॉर्म हा सभा चालू होण्यापूर्वी _____ तास आधी देणे गरजेचा असतो. (२४/६०/४८)

५. _____प्रस्ताव म्हणजे एखाद्याने दुसर्याने केलेल्या भाषणाविरुद्ध सदस्याने आक्षेप किंवा तक्रार व्यक्त करणे होय. (सामान्य/ नियमबाह्यतेबद्दल सभेत हरकत/ औपचारिक)

६. _____हा बाजारातील मध्यस्थ आहे, ज्याद्वारे गुंतवणूकदार ठेवीस्थान सेवा घेऊ शकतात. (सेबी / ठेवीस्थान सहभागी / स्टॉक एक्स्चेंज)

७. अंतिम लाभांशाचा दर _____ द्वारे सूचविला जातो. (निबंधक / संचालक मंडळ / व्यवस्थापक)

८. कंपनीच्या आयुष्यात फक्त एकदाच _____बैठक आयोजित केली जाते. (वैधानिक/ संचालक मंडळ/ वार्षिक सर्वसाधारण)

९. _____ हा एक महत्त्वाचा निर्देशांक आहे ज्याचा वापर BSE मधील महत्त्वाच्या किंवा सर्वाधिक व्यवहार झालेल्या समभागांचा मागोवा ठेवण्यासाठी केला जातो. (सेन्सेक्स/बॉस/बोल्ट)

१०. सरकारी कंपनी वगळता सर्व प्रकारच्या कंपन्यांचे प्रथम लेखापरीक्षक कंपनीच्या नोंदणीच्या तारखेपासून 30 दिवसांच्या आत _____ द्वारे नियुक्त केले जातील. (संचालक मंडळ/भागधारक/सरकार)

११. _____पद्धत अवलंबल्यास, मतप्रतिनिधी मतदान करू शकतो. (मतदानाद्वारे मतदान / आवाजाद्वारे मतदान / विभाजनानुसार मतदान)

१२. गणपूर्ती म्हणून _____सभासदांची आवश्यकता आहे, जिथे भागधारक असलेल्या सार्वजनिक कंपनीचे १००० ते ५००० पर्यंत भागधारक आहेत. (३०/१५/५)

ब) **खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा. (कोणतीही दहा)** १०

१. संचालक स्वतःला कंपनीच्या अशा प्रकरणात सामील करेल ज्यामध्ये त्याचे प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष हित असू शकेल.

२. संचालक अहवाल तयार करणे हे प्रत्येक कंपनीसाठी ऐच्छिक आहे.

३. BOLT ची सुरुवात मार्च 1995 पासून झाली.

४. घटनापत्रकामध्ये बदल करण्यासाठी विशेष ठराव आवश्यक आहे.

५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी धोरणे, योजना तयार करतात आणि संचालक मंडळाला शिफारसी देतात.

६. प्रस्तावात सुधारणा केली जाऊ शकते.

७. कंपनीच्या सभा ह्या कंपनी कायदा, 2013 च्या तरतुदींनुसारच बोलावल्या व आयोजित केल्या पाहिजेत.

८. SEBI कडे नोंदणीकृत असल्यामुळे सूची अंतर्गत व्यवहार करताना सुरक्षितता आहे.

९. गणपूर्ती हे सभेतील सर्व सहभागींना लिखित आमंत्रण आहे.

१०. अमूर्तिकारणामुळे व्यवहार व कागदपत्र खर्चामध्ये वाढ होते.

११. सूचिबद्ध प्रतिभूतींसाठी अर्ज करण्यापूर्वी घटनापत्रक आणि नियमावली मधील तरतुदींचा विचार करण्याची गरज नाही.

१२. सर्वसाधारण ठरावासाठी सभासदांच्या मते ३/४ इतके बहुमत आवश्यकत असते.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) विविध प्रकारचे संचालक विस्तृत करा.

ब) लेखापरीक्षकाची कर्तव्ये आणि अधिकारांचे वर्णन करा.

क) कंपनी व्यवस्थापनातील मुख्य कार्यकारी अधिकाराची भूमिका आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा.

प्र ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) संचालक मंडळाच्या बैठकीपूर्वी, दरम्यान व नंतर चिटणीसाची कर्तव्ये स्पष्ट करा.

ब) टीपा लिहा: 1) गणपूर्ती 2) मतप्रतिनिधी

क) प्रस्ताव व्याख्या व प्रस्तावाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्र ४) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) अमूर्तिकरणाची व्याख्या सांगा आणि अमूर्तिकरणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

ब) प्रतिभूतींची नोंदणी म्हणजे काय? त्याचे फायदे सांगा.

क) ऑनलाइन ट्रेडिंगचे फायदे आणि तोटे सूचीबद्ध करा.

प्र ५) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या. १५

अ) कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत, कंपनी अहवालाचे विविध प्रकार विस्तृत करा.

ब) कंपनी विसर्जनाशी संबंधित प्रक्रिया स्पष्ट करा.

क) वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी संचालक मंडळाच्या बैठकीच्या इतिवृत्ताचा नमुना द्या.

प्र.६) थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) २०

अ) संचालकाची भूमिका

ब) बॉस

क) मतदानाच्या पद्धती

ड) इतिवृत्त

ई) भार आकारणी

फ) वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या इतिवृत्ताचा नमुना

D.B.J.College,Chiplun.
SYBCOM ATKT EXAM.Oct-2023
Subject-Co-operation I

[Time-3 Hours] [Marks- 100]

N.B. 1) All questions are compulsory
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1 a) Choose the right answer from the given options and rewrite the statements. 10

1) --------- are functions of co-operative registrar.
a) audit b) registration c) legal action d) all of the above

2) The working of co-operative societies in India is remain according to -------
a) bye laws of co-operative societies b) industrial act c) corporate act d) none of the above

3) In India co-operative sector is remain under --------
a) local government b) state government c) A and B d) none of the above

4) RBI is established by ----------
a) RBI act 1934 b) RBI act 1935 c) RBI act 1936 d) none of the above

5) important role is playing by ------- in co-operative movement in India.
a) state government b) central government c) RBI d) all of the above

6) ----- are required co-operative training for the development of co-operative societies.
a) member b) board of directors c) employee d) all of the above

7) In Maharashtra - - - - - - - - - are known as leader of co-operative sector.
a) D G Karve b) G K Gokhale c) A and B d) none of the above

8) New economic policy 1991 was announced by ---------- government.
a) local b) state c) central d) all of the above

9) The problems of Indian co-operative movement are -----
a) lack of capital b) non viable co-operative societies c) A and B d) none of the above

10) The Indian Co-operative Movement has developed mainly in -------- areas.
a) Rural b) Urban c) A and b d) None of these

b) Define the following concepts. (Any five) 10
1) Co-operative audit 2) Registrar 3) Commercial bank 4) Central bank
5) Women empowerment 6) leadership 7) Globalization 8) Privatization

Q2 Answer the following (Any two) 20
a) Explain the functions of secretary of co-operative societies.
b) Discuss the types of co-operative audit.
c) Describe the powers of co-operative register in co-operative sector.

Q3 Answer the following (Any two) 20
a) Explain the contribution of central government in co-operative movement.
b) Discuss the role of RBI's in Indian co-operative movement.
c) Explain the functions of NABARD in co-operative movement.

Q4 Answer the following (Any two) 20
a) Explain the need of human resource development in co-operative sector
b) Describe the women empowerment through processing co-operative societies.
c) Discuss the essential qualities of leadership in co-operation.

Q5 Answer the following (Any two) 20
a) Explain the progress of Indian co-operative movement after independence.
b) Explain the impact of globalization on Indian co-operative movement.
c) Explain the measures taken by the Government to strengthen the Indian co-operative movement.

(मराठी रूपांतर)

वेळ - ३ तास गुण - १००

सूचना- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा.

१) -------- सहकारी निबंधकांची कार्ये आहेत.
अ) लेखापरीक्षण ब) नोंदणी क) कायदेशीर कारवाई ड) या पैकी सर्व

२) भारतातील सहकारी संस्थांचे कामकाज --------- नुसार चालते.
अ)सहकारी संस्थांचे उपविधी ब)औद्योगिक कायदा क) कॉर्पोरेट कायदा ड) यापैकी कोणतेही नाही

३) भारतामध्ये सहकार क्षेत्र -------- सरकार च्या नियंत्रणा खाली असते .
अ) स्थानिक ब) राज्य क) अ आणि ब ड) या पैकी एकही नाही

४) -------- सहकारी संस्थाना दीर्घ मुदतीच्या वित्तीय सेवा पुरवीतात.
अ) नाबार्ड ब) व्यापारी बँक क) RBI ड) या पैकी सर्व

५) RBI ची स्थापना ------- द्वारे करण्यात आली आहे.
अ) RBI act १९३४ ब) RBI act १९३५ क) RBI act १९३६ ड) यापैकी एकही नाही

अ) १९३१ ब) १९३२ क) १९३३ ड) १९३४

६) ------ सहकारी संस्थांच्या विकासासाठी सहकारी प्रशिक्षण आवश्यक आहे.
अ) सदस्य ब) संचालक मंडळ क) कर्मचारी ड) यापैकी सर्व

७) महाराष्ट्रातील ----------ना सहकार क्षेत्रातील नेते म्हणून ओळखले जाते.
अ) डी जी कर्वे ब) जी के गोखले क) अ आणि ब ड) या पैकी नाही

८) नवीन आर्थिक धोरण १९९१ची घोषणा ------ सरकारने केली .
अ) स्थानिक ब) राज्य क) अ आणि ब ड) या पैकी एकही नाही

९) भारतीय सहकारी चळवळीचे प्रश्न ----- आहेत.
अ) भांडवलाची कमतरता ब) सक्षम सहकारी संस्था क) अ आणि ब ड) या पैकी एकही नाही

१०) भारतीय सहकार चळवळ प्राख्याने -------- भागा मध्ये विकशीत झाली आहे.
अ) गामिण ब) शहरी क) अ आणि ब ड) या पैकी एकही नाही

ब) खालील संकल्पना स्पष्टकरा . (कोणत्याही पाच)
१) सहकारी लेखापरीक्षण २) निबंधक ३) व्यापारी बँक ४) मध्यवर्ती बँक
५) स्त्री सबलीकरण ६) नेतृत्व ७) जागतिकीकरण ८) खाजगीकरण

प्र.२ खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा . (कोणतेही दोन)
अ) सहकारी संस्थांच्या सचिवाची कार्ये स्पष्ट करा.
ब) सहकारी लेखापरीक्षणाचे प्रकाराची चर्चा करा.
क) सहकार क्षेत्रातील निंबधकाचे अधिकार विशद करा.

प्र.३ खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा . (कोणतेही दोन)
अ) सहकार चळवळीतील केंद्र सरकारचे योगदान स्पष्ट करा.
ब) भारतीय सहकारी चळवळीतील RBI च्या भूमिकेची चर्चा करा.
क) सहकार चळवळीतील नाबार्डची कार्ये स्पष्ट करा.

प्र.४ खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा . (कोणतेही दोन)
अ) सहकार क्षेत्रामधील मानवी संसाधन विकासाची गरज स्पष्ट करा.
ब) प्रक्रिया सहकारी संस्थांच्या माध्यमातून महिला सक्षमीकरण विशद करा.
क) सहकारातील नेतृत्वाच्या आवश्यक गुणांची चर्चा करा.

प्र.५ खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा . (कोणतेही दोन)
अ) स्वातंत्र्यानंतर भारतीय सहकारी चळवळीची प्रगती स्पष्ट करा.
ब) भारतीय सहकारी चळवळीवर जागतिकीकरणाचा प्रभाव/ परिणाम स्पष्ट करा.
क) भारतीय सहकार चळवळ बळकट करण्यासाठी सरकारकडून करण्यात आलेले उपाययोजना स्पष्ट करा.

marks 100
Time 3 hrs

D. B. J. College, Chiplun
Department of Accountancy
Semester IV /ATKT Examination oct 2023
Class: SYBCOM
Subject: Accountancy and Financial Management-IV

Q.1 A **State true or false (any 10). (do not rewrite the statement)** 10

i. Debenture holders are members of a joint stock company.

ii. Capital reserve is part of divisible profit of a company.

iii. Salaries are allocated in time ratio in profit prior to incorporation.

iv. Interest on debentures is calculated on face value of debentures.

v. Profit on sale of sinking fund investment is transferred to sinking fund account.

vi. Debenture redemption reserve is created before actual redemption of debentures.

vii. Preference shareholders are not eligible for bonus shares.

viii. Profit earned in pre-incorporation period is transferred to capital reserves account.

ix. Interest on investment is allocated in time ratio in profit prior to incorporation.

x. Certificate of commencement of business is essential for public limited company only.

xi. CRR is created out of divisible profits of a company

xii. Interest on capital should be shown in before incorporation column only.

Q.1 B **Fill in the blanks and REWRITE the sentence (any 10).** 10

i. _____ is considered as birth certificate of a joint stock company.

ii. CRR stands for _____.

iii. Annual amount of interest payable on 9% debentures of face value Rs.5,00,000 will be Rs._____.

iv. IPO stands for _____.

v. In profit prior to incorporation, travelling expenses should be allocated in _____ratio.

vi. 12% Preference shares of face value Rs.10,00,000 are issued at 10% premium. The amount of dividend payable on yearly basis will be Rs._____

vii. Minimum amount required in Debenture Redemption Reserves before actual redemption is ____% of face value of redeemable debentures

viii. Discount allowed should be allocated in _____ ratio in profit prior to incorporation.

ix. Sinking fund account should be shown on _____ side of balance sheet.

x. _____shares are issued free of cost to existing equity shareholders only.

xi. A company issued 8,000, 10% Debentures of Rs.100 each at a premium of 20%. Amount of securities premium collected = Rs._____.

xii. Untraceable preference shareholders' account should be shown on _____ side of balance sheet.

Q.2 Abhijeet Ltd was incorporated on 1st July, 2022 to take over the business of a partnership firm Abhijeet & company with effect from 1st April, 2022. Following information is available as on 31st March, 2023 20

Particulars	Amt.(Rs)
Salaries	64,000
Advertisement	50,000
Office expenses	28,000
Stationery	10,000
Electricity charges	18,000
Bad debts	6,000
Depreciation	31,000
Travelling expenses	40,000
Director fees	14,000
Gross profit	3,60,000
Interest on purchase consideration (Up to 1-12-2022)	16,000
Interest on capital	7,000
Interest on investment	18,000

a. Total sales for 2022-23 were Rs.15,00,000 from which sales up to the date of incorporation were Rs.3,00,000.
b. Loss by fire Rs.6,000 occurred on 14th February, 2023.

Prepare statement of profit and loss in column form by proper allocation of incomes and expenses before and after incorporation for the year ended 31st March, 2023.

OR

Q.2 Nayan Ltd was incorporated on 1st October, 2022 to take over the business of a partnership firm Nayan & company with effect from 1st April, 2022. Following information is available as on 31st March, 2023. 20

Particulars	Amt.(Rs)
Salaries	60,000
Advertisement	75,000
Conveyance	18,000
Stationery	10,500
Electricity charges	16,500
Bad debts	18,000
Depreciation	34,000
Publicity charges	22,500
Director fees	11,000
Gross profit	4,20,000
Interest on purchase consideration (Up to 01-02-2023)	20,000
Interest on capital	6,600
Interest on investment	7,500

a. Monthly sales were constant up to 31st December, 2022 and thereafter monthly sales got doubled in the remaining months.
b. Rent paid was Rs.24,000 p.a. up to 31st August, 2022. After that rent was paid at Rs.36,000 p.a.
c. Salaries include Rs.20,000 paid for salesman and remaining for office staff.
d. Company discontinued the practice of credit sales from 31st December, 2022.

Prepare statement of profit and loss in column form by proper allocation of incomes and expenses before and after incorporation for the year ended 31st March, 2023.

Q.3 **A** A Ltd has 10,000 9% Debentures redeemable at 20% premium. Company has offered following alternatives for conversion of these debentures. **10**

Option A: Equity shares of face value Rs 10 to be issued at a premium of Rs 15

Option B: 10% Preference shares of face value Rs.100 to be issued at par

Option C: 12% Debentures of face value Rs.100 to be issued at a premium of 20%

Option D: Cash payment

Holders of 2,500 debentures accepted Option A.
Holders of 3,000 debentures accepted Option B,
Holders of 1,500 debentures accepted Option C and remaining debenture holders accepted Option D
You are required to pass journal entries in the books of A Ltd. for the conversion transactions.

B **Pass journal entries for the following transactions.** **10**

a. Issue of 2,000, 9% Debentures of face value Rs.100 each at 10% premium, redeemable at 20% premium

b. Issue of 3,000, 8% Debentures of face value Rs.100 each at 5% discount, redeemable at par.

c. Issue of 4,000, 10% Debentures of face value Rs.100 each at par, redeemable at 10% premium

d. Issue of 5,000, 7% Debentures of face value Rs.100 each at 5% premium, redeemable at par.

e. Issue of 6,000, 11% Debentures of face value Rs.100 each at 10% discount, redeemable at 5% discount.

OR

Q.3 **20**

B Ltd. Issued 6,000, 10% Debentures of Rs.100 each at par on 1-4-2019, redeemable on 31-03-2023 Company has decided to transfer Rs.1,00,000 p.a. to Sinking Fund and invest equal amount in 8% Sinking Fund Investment on 31st March every year, starting from 31-03-2020

On 31st March, 2023 company sold all the investment at Rs.4,00,000 and completed the redemption of debentures. Books of accounts are closed on 31st March. Interest on debentures and interest on investment are settled on 31st March, every year. You are required to prepare

a. Sinking fund account,
b. 8% Sinking fund investment account,
c. Interest on debentures account and
d. 10% Debentures account

in the books of B Ltd. from 2019-20 to 2022-23

Q.4 Following is the balance sheet of Pramod Ltd as on 31st March, 2023. **20**

Liabilities	**Amt.(Rs)**	**Assets**	**Amt(Rs.)**
Equity Capital (Rs.10)	5,00,000	Plant & Machinery	6,60,000
9% Preference Capital (Rs.100 each Rs.80 paid up)	4,80,000	Investment	2,00,000
		Stock	2,60,000

General Reserves	2,30,000	Debtors	3,10,000
Securities Premium	1,00,000	Cash at bank	4,20,000
P & L Account	1,60,000		
Creditors	2,20,000		
Bills Payable	1,60,000		
	18,50,000		**18,50,000**

Company has decided to issue minimum number of new equity shares of Rs.10 each at 50% premium in order to redeem the preference shares at a premium of 20%.

All payments were settled except a shareholder holding 200 shares who was not traceable.

Company issued bonus shares in the ratio 1:5 (excluding newly issued equity shares) by utilizing newly created CRR.

Pass journal entries and prepare Balance Sheet in the books of Pramod Ltd. giving effect to the redemption transactions.

OR

Q.4 Following is the balance sheet of Vinay Ltd as on 31st March, 2023. **20**

Liabilities	**Amt.(Rs)**	**Assets**	**Amt(Rs.)**
Equity Capital (Rs.10)	4,00,000	Goodwill	1,00,000
10% Preference Capital (Rs.100 each fully paid up)	4,00,000	Land & Building	7,00,000
		Debtors	1,30,000
General Reserves	3,00,000	Stock	1,70,000
P & L Account	2,00,000	Cash at bank	5,00,000
Creditors	1,80,000		
Outstanding expenses	1,20,000		
	16,00,000		**16,00,000**

10% Preference shares are redeemable at a premium of 10%. For this purpose, company issued 20,000 equity shares of Rs.10 each at par.

Pass journal entries and prepare Balance Sheet in the books of Vinay Ltd. giving effect to the redemption transactions.

Q.5 **A** Write a note on profit prior to incorporation. **10**

B What are various types of debentures? **10**

OR

Q.5 **Write short notes (any 4)** **20**

a. Time ratio & sales ratio

b. Types of preference shares

c. Methods of debenture redemption

d. Sweat equity and ESOP

e. Bonus and right shares

f. Procedure of redemption of preference shares

5-10-2023

ATKT EXAM – October 2023 -2024

Sub – Commerce – IV (Management production and Finance) Marks -100

Class – SY BCom Time – 3 Hours

Note 1) All the questions are compulsory.

2) Figures to the right indicates full marks.

Q.1 A **Select the most appropriate answer from the given option : (Any 10)** **(10)**

1 _____ is determination of the manufacturing path.
(Routing / Scheduling / Management / Budget)

2 _____ cost is incurred to remove defects from the products before delivering them to the customers. (External failure / Internal failure / Quality / ISO)

3 Treasury bills are issued for _____ days. (10 / 35 / 60 /91)

4 _____ is the provision of financial services to the poor and low income households.
(Management / Process / Planning / Micro - finance)

5 _____ is one of the types of production systems.
(Continuous system / Appraisal cost / CARE / Management)

6 Six sigma process is one in which ____ % of products manufactured are free of defects. (50.55566 / 66.99966 /89.99966 / 99.99966)

7 A _____ is a market where financial instruments are traded.
(Financial market / Repo rate / Mutual funds / Agency)

8 _____ market facilitates companies to issue new stocks in order to raise money directly for business. (Primary Market / Secondary Market / Kaizen / ISO)

9 _____ production method involves a continuous production of standardized products on large scale. (Mass / Process / Single / Project)

10 Just In Time is a _____ technique of inventory control.
(Indian / American / Japanese / All of the above)

11 The IPO process is regulated by _____.
(SEBI / IRDA / NASA / NABARD)

12 _____ is a system that is used to maintain a desired level of quality in a product.
(Quality control / Self Help group / Mutual fund / Share market)

Q.1 B **State whether the following statements are True or False: (Any 10)** **(10)**

1 Product design refers to the physical arrangement of facilities.

2 Kaizen is an Indian philosophy.

3 Under notice money market funds are transacted for 90 days.

4 Total quality management is not a continuous process.

5 The process of conversion of shares into electronic form is called as Dematerialization.

6 Depository is an organization which holds securities of a shareholder in an electronic form.

7 A mutual fund is one of the viable option of investment.

8 Production is a process of manufacturing goods.

9 Prevention cost is also known as inspection cost.

10 RBI regulates the activities of stock exchange.
11 Capital market deals with short term funds.
12 Open ended mutual funds have a fixed maturity period.

Q.2 **Answer any Two of the following.** (15)

1 Define production management. Explain its objectives.
2 What are the factors influencing productivity?
3 Explain briefly the techniques of Inventory control.

Q.3 **Answer any Two of the following.** (15)

1 Define quality. Explain its dimensions.
2 Explain the certification procedure of ISO 9000.
3 State briefly importance of service quality management.

Q.4 **Answer any Two of the following.** (15)

1 Explain the procedure of IPO.
2 State briefly the functions of stock exchange.
3 What are the advantages of credit rating agencies?

Q.5 **Answer any Two of the following.** (15)

1 What are the limitations of mutual funds?
2 Explain the participants of derivative markets.
3 Explain the role of self Help groups.

Q.6 **Write short note. (any 4)** (20)

1 Importance of scientific inventory control system
2 Process of Six sigma
3 NSDL
4 Role of ICRA
5 Continuous production system
6 Various sources of funding for startup venture

गुण - 100 **वेळ - 3 तास**

टीप – १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र.१ **अ योग्य शब्दांसह रिक्त जागा भरा: (कोणत्याही १०)** (१०)

१ _____ हे उत्पादन मार्गाचे निर्धारण आहे.
(कार्य निर्धारण / वेळापत्रक / व्यवस्थापन / अंदाजपत्रक)

२ उत्पादने ग्राहकांपर्यंत पोहोचवण्यापूर्वी त्यातील दोष दूर करण्यासाठी _____ खर्च केला जातो. (बाह्य अपयश / अंतर्गत अपयश / गुणवत्ता / आय एस ओ)

३ ट्रेझरी बिले _____ दिवसांसाठी जारी केली जातात. (१०/३५/६०/९१)

४ _____ ही गरीब आणि कमी उत्पन्न असलेल्या कुटुंबांसाठी आर्थिक सेवांची तरतूद आहे. (व्यवस्थापन / प्रक्रिया / नियोजन / सूक्ष्म - वित्त)

५ _____ उत्पादन प्रणालीच्या प्रकारांपैकी एक आहे.
(सतत पद्धती / मूल्यमापन खर्च / सी ए आर ई / व्यवस्थापन)

६ सिक्स सिग्मा ही अशी प्रक्रियाआहे ज्यामध्ये उत्पादित केलेली ___% उत्पादने दोषमुक्त असतात. (५०.५५५६६ / ६६.९९९६६ /८९.९९९६६ / ९९.९९९६६)

७ _____ हा एक बाजार आहे जेथे आर्थिक साधनांचा व्यापार केला जातो.
(आर्थिक बाजार / रेपो दर / परस्पर निधी / एजन्सी)

८ _____ बाजार कंपन्यांना व्यवसायासाठी थेट पैसे उभारण्यासाठी नवीन भाग भांडवल जारी करण्याची सुविधा देते. (प्राथमिक बाजार / दुय्यम बाजार / कैझेन / आय एस ओ)

९ _____ उत्पादन पद्धतीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर प्रमाणित उत्पादनांचे निरंतर उत्पादन समाविष्ट असते. (मोठ्या प्रमाणावर / प्रक्रिया / एकच / प्रकल्प)

१० आयत्या वेळेचे तंत्र हे सामग्री नियंत्रणाचे _____ तंत्र आहे.
(भारतीय / अमेरिकन / जपानी / वरील पैकी सर्व)

११ आय पी ओ प्रक्रिया _____ द्वारे नियंत्रित केली जाते.
(सेबी/आयआरडीए/नासा/नाबार्ड)

१२ _____ ही एक अशी प्रणाली आहे जी उत्पादनातील दर्जाची इच्छित पातळी राखण्यासाठी वापरली जाते. (गुणवत्ता नियंत्रण / बचत गट / परस्पर निधी / भाग बाजार)

प्र.१ **ब खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा: (कोणत्याही १०)** (१०)

१ उत्पादन संरचना सुविधांच्या भौतिक व्यवस्थेचा संदर्भ देते.

२ कैझेन हे भारतीय तत्वज्ञान आहे.

३ नोटीस वित्तीय बाजारा अंतर्गत निधीचा व्यवहार ९० दिवसांसाठी केले जातो.

४ समग्र गुणवत्ता व्यवस्थापन ही निरंतर प्रक्रिया नाही.

५ भागांचे इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात रूपांतर करण्याच्या प्रक्रियेलाअमूर्तीकरण असे म्हणतात.

६ डिपॉझिटरी (ठेवीस्थान खाते) ही एक संस्था आहे जी भागधारकाच्या सिक्युरिटीज इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात ठेवते.
७ परस्पर निधी हा गुंतवणुकीच्या व्यवहार्य पर्यायांपैकी एक आहे.
८ उत्पादन ही वस्तूंच्या निर्मितीची प्रक्रिया आहे.
९ प्रतिबंध खर्चाला तपासणी खर्च असेही म्हणतात.
१० आरबीआय भाग बाजाराच्या उपक्रमांचे नियमन करते.
११ भांडवल बाजार लघुकालीन मुदतीच्या निधीचा व्यवहार करतो.
१२ खुला निधी परस्पर निधीची निश्चित मुदतपूर्ती काल मर्यादा असते.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

१ उत्पादन व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा. त्याची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
२ उत्पादकतेवर परिणाम करणारे घटक कोणते आहेत?
३ सामग्री नियंत्रणाचे तंत्रे थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

१ गुणवत्तेची व्याख्या लिहा. त्याची पैलु स्पष्ट करा.
२ आय एस ओ ९००० ची प्रमाणपत्र प्रक्रिया स्पष्ट करा.
३ सेवा गुणवत्ता व्यवस्थापनाचे थोडक्यात महत्त्व सांगा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

१ आय पी ओ ची कार्यपद्धती स्पष्ट करा.
२ भाग बाजारची कार्ये थोडक्यात सांगा.
३ पत मोजमापाचे फायदे काय आहेत?

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. (१५)

१ परस्पर निधीच्या मर्यादा काय आहेत?
२ निर्मिती बाजार मधील सहभागींचे स्पष्टीकरण द्या.
३ बचत गटांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.६ टीप लिहा. (कोणतेही ४) (२०)

१ शास्त्रीय सामग्री नियंत्रण प्रणालीचे महत्त्व
२ सिक्स सिग्माची प्रक्रिया
३ NSDL
४ आय सी आर ए ची भूमिका
५ सतत उत्पादन प्रणाली
६ स्टार्ट अप उपक्रमासाठी निधीचे विविध स्रोत

D.B.J College, Chiplun

ATKT B.Com. Oct 2023

S.Y.B.Com

S.6 Business Law

Time: 3 Hrs **Marks: 100**

Note: 1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

Q.1) Attempt any two of the following: **20**

a) Explain various types of companies under Companies Act, 2013.

b) Write a note on:

1. Incorporation procedure of a company and its effects
2. Consequences of non registration of a company

c) What is prospectus? Explain various kinds of prospectus

d) What is Memorandum of Association? Write its clauses

Q.2) Attempt any two of the following: **20**

a) Who can become a member of a company? Write a note on 'Termination of Membership'.

b) Discuss the following terms in detail:

1. Director Identification Number
2. Legal position of the director in a company

c) What is meant by Board of Directors? Write a note on 'Appointment of directors'.

d) Briefly explain the provisions for conducting Board meeting.

Q.3) Attempt any two of the following: **20**

a) Write a note on:

1. Formation of Partnership
2. Types of partnership

b) What is dissolution of a partnership firm? Explain modes of dissolution of a firm.

c) Discuss the nature and salient features of a 'Limited Liability Partnership'.

d) What are the advantages and disadvantages of LLP?

Q.4) Attempt any two of the following: **20**

a) Give the meaning of the following terms:

1. Consumer
2. Defect
3. Deficiency
4. Complaint
5. Service

b) Discuss the rules relating to the composition and jurisdiction of the District Forum.

c) Discuss the objectives of the Competition Act, 2002 and state its features.

d) Explain the concept of 'Abuse of Dominant Position' as per Competition Act,2002.

Q.5) Attempt any two of the following: **20**

a) Discuss the concept and nature of Intellectual Property Rights in India.

b) What is a patent? Discuss the remedies available to the patent owner for infringement of patent rights.

c) What is the meaning of Copyright? Discuss the procedure for registration of Copyright under the Copyright Act, 1957

d) What is Trademark? Explain various types of trademark

वेळ: 3 तास गुण: १००

टीप: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र. १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) कंपनी कायदा, 2013 अंतर्गत, कंपन्यांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

ब) टिपा लिहा:

१. कंपनीची नोंदणी प्रक्रिया आणि त्याचे परिणाम

२. कंपनीची नोंदणी न केल्याचे परिणाम

क) माहितीपत्रक म्हणजे काय? माहितीपत्रकाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

ड) घटनापत्रक म्हणजे काय? त्याची कलमे लिहा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) कंपनीचा सभासद कोण होऊ शकतो? 'सभासदत्वाचा लोप' यावर टीप लिहा.

ब) खालील मुद्द्यांवर तपशीलवार चर्चा करा:

१. संचालक ओळख क्रमांक २. संचालकांचे कंपनीतील कायदेशीर स्थान

क) संचालक मंडळ म्हणजे काय? 'संचालकांची नेमणूक' यावर टीप लिहा.

ड) संचालक मंडळाची सभा आयोजित करण्यासाठीच्या तरतुदी थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र. ३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) टीपा लिहा:

१. भागीदारीची स्थापना २. भागीदारीचे प्रकार

ब) भागीदारी संस्थेचे विसर्जन म्हणजे काय? भागीदारी संस्थेच्या विसर्जनाच्या पद्धती स्पष्ट करा.

क) 'मर्यादित दायित्व भागीदारीचे' स्वरूप आणि ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

ड) मर्यादित दायित्व भागीदारीचे फायदे व तोटे काय आहेत?

प्र. ४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) खालील पदांचा अर्थ सांगा:

१. ग्राहक/ उपभोक्ता २. वस्तूतील दोष

३. वस्तूतील कमतरता ४. तक्रार/ फिर्याद

५. सेवा

ब) जिल्हा मंचाची रचना आणि अधिकार क्षेत्राशी संबंधित नियमांची चर्चा करा.

क) स्पर्धा कायदा, 2002 च्या उद्दिष्टांची चर्चा करा आणि त्याची वैशिष्ट्ये सांगा.

ड) स्पर्धा कायदा, 2002 नुसार 'प्रभावी स्थितीचा गैरवापर' ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र. ५) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा . २०

अ) भारतातील बौद्धिक संपदा अधिकारांची संकल्पना व स्वरूप यावर चर्चा करा.

ब) पेटंट म्हणजे काय? पेटंट अधिकारांच्या उल्लंघनाविरोधी पेटंट मालकाला उपलब्ध असलेल्या उपायांवर चर्चा करा.

क) कॉपीराइट म्हणजे काय ? कॉपीराइट कायदा 1957 अंतर्गत कॉपीराइटच्या नोंदणीच्या प्रक्रियेची चर्चा करा.

ड) ट्रेडमार्क म्हणजे काय? ट्रेडमार्कचे विविध प्रकार सांगा.